

Helsingfors/Mariehamn 21.9.2015.

Nr 28/15

Hänvisning Justitieministeriets skrivelse
17.9.2015, Dnr 43/08/2014.

Till Justitieministeriet

Ärende

Justitieministeriet har med hänvisning till 32 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland i skrivelse 17.9.2015 inbegärt Ålandsdelegationens utlåtande över ett förslag till en överenskommelseförordning om upphävande av förordningen om fastställande, uppbörd och redovisning av skogsvårdsavgifter i landskapet Åland. Ålands landskapsregering, Finansministeriet och Skatteförvaltningen har inkommit med utlåtande i ärendet.

Överenskommelseförordningens bakgrund och innehåll

Lagtinget antog 4.5.2001 en landskapslag om Ålands skogsvårdsförening, över vilken Ålandsdelegationen avgav utlåtande 1.6.2001. Enligt lagens 16 § sköter landskapsregeringen om beräkningen av den skogsvårdsavgift som varje skogsägare ska betala samt uppbörden och redovisningen av avgifterna. Dessa uppgifter har överförts till rikets skatteförvaltning genom den överenskommelseförordning om fastställande, uppbörd och redovisning av skogsvårdsavgifter i landskapet Åland (FFS 839/2002, ÅFS 70/2002), som nu föreslås upphävd. Ålandsdelegationen avgav 3.4.2002 utlåtande över nämnda överenskommelseförordning. Av justitieministeriets promemoria till den nu aktuella överenskommelseförordningen framgår att man i riket slopat den obligatoriska skogsvårdsavgiften så att dessa avgifter sista gången togs ut under hösten 2014 för skatteåret 2013. I riket grundar sig medlemskap i skogsvårdsföreningar samt betalning av skogsvårdsavgifter i fortsättningen på frivillighet och inga uppgifter gällande skogsvårdsavgifter blir kvar hos Skatteförvaltningen.

Skatteförvaltningen har ansett att kostnaderna för att underhålla datasystemen i anslutning till skogsvårdsavgifter på Åland blir orimligt höga i förhållande till det avgiftsintag som redovisas till den enda skogsvårdsföreningen som är verksam på Åland. Skatteförvaltningen har därför bett justitieministeriet att vidta åtgärder för att upphäva överenskommelseförordningen så att Skatteförvaltningen inte längre har några skyldigheter att sköta förvaltningsavgifter angående skogsvårdsavgifter på Åland. Genom den nu aktuella förordningen upphävs den nuvarande överenskommelseförordningen. Förordningen skall träda i kraft 1.1.2016. Den upphävda förordningen tillämpas sista gången på fastställande, uppbörd och redovisning av skogsvårdsavgifterna för 2015. Skatteförvaltningen ska sista gången redovisa skogsvårdsavgifter till Ålands skogsvårdsförening i samband med den periodiska redovisningen i oktober 2017.

Lagstiftningsbehörigheten

I utlåtande 3.4.2002 över den överenskommelseförordning som nu ska upphävas ansåg Ålandsdelegationen att skogsvårdsföreningens verksamhet främst berör rättsområdena skogsbruk och tillvaratagande av skogsmarks produktionsförmåga, på vilka områden lagstiftningsbehörigheten tillkommer landskapet enligt 18 § 15 och 18 punkterna i självstyrelselagen. Skogsvårdsavgiften har ansetts vara av skattenatur. Enligt 18 § 5 punkten i självstyrelselagen tillkommer landskapet behörighet att lagstifta om landskapet tillkommande tilläggsskatt på inkomst och tillfällig extra inkomstskatt, landskapet tillkommande närings- och nöjesskatter, grunderna för avgifter till landskapet jämte kommunerna tillkommande skatter, medan behörigheten i fråga om övriga skatter och avgifter tillkommer riket. Av landskapslagen om Ålands skogsvårdsförening framgår dock att Ålands skogsvårdsförening är mottagare av skogsvårdsavgiften. Högsta domstolen har i utlåtande 16.7.2001 över nämnda landskapslag bl.a. ansett att även stadgandena om bestämmande och uppbärande av skogsvårdsavgiften har kunnat intas i landskapslagen. Avgiftens skattelikhande drag medför dock att regleringen av den förutsätter exakthet så att grundlagens krav tillfredsställs.

Upphävande av en överenskommelseförordning

Självstyrelselagens 32 § 2 mom. förutsätter att en överenskommelseförordning ändras eller upphävs så snart som möjligt om den överenskommelse som förordningen grundar sig på sägs upp, dock senast inom ett år räknat från dagen för uppsägningen. Ändras eller upphävs förordningen inte inom denna tid, skall överenskommelsen anses ha upphört att gälla ett år efter uppsägningen. En landskapslag som innebär ändring av en överenskommelseförordning får till den del den avviker från överenskommelseförordningen inte tillämpas så länge förordningen är i kraft. Självstyrelselagens 32 § 3 mom. förutsätter att utlåtande av Ålandsdelegationen alltid inbegärs över överenskommelseförordningar, och således även då de ändras eller upphävs.

Ålandsdelegationens slutsats

Ålandsdelegationen ser inte hinder för att förslaget till överenskommelseförordning i föreliggande form sätts i kraft.

Närvarande

Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Pellonpää.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare